

Střípy z historie města

Na břehu řeky Otavy, zhruba sto kilometrů jižně od Prahy, založili čeští králové těsně před polovinou 13. století hrad a město Písek. Podnětem k jeho vzniku byla ochrana rýžovišť zlatonosného písku, nalezišť zlata i obchodní „Zlaté stezky“. První písemná zmínka o městě je v listině krále Václava I. datované do roku 1243. Díky čilému obchodnímu a výrobnímu ruchu město rychle vyrostlo a těšilo se neobyčejné přízni panovníků Přemysla Otakara II., Karla IV. i Václava IV., kteří zde bývali častými hosty.

Již v době vrcholného středověku bylo také centrem rozsáhlého kraje, který se nazýval Prácheňský a zaujímal značnou část území jihozápadních Čech. Ještě před začátkem husitských válek se Písek přiklonil k obraně kalicha a v letech 1419-52 byl dokonce samosprávnou městskou husitskou republikou. Občas zde pobýval vojevůdce Jan Žižka z Trocnova, sídlil tu husitský biskup Mikuláš Biskupec a káždě s obecním majetkem spravoval hejtman Matěj Louda z Chlumčan. Také pohusitské období znamenalo pro Písek období prosperity vyjádřené nákladnými stavbami i nákupem obecních statků.

Slibný rozvoj nejprve přerušilo nevydařené protihabsburské povstání v letech 1546-47 a potom zejména vystoupení proti panovníkovi na počátku třicetileté války. V letech 1619-20 byl Písek třikrát dobýván a každé dobyt a především poslední kapitulace 30. září 1620 znamenala hotovou katastrofu. Habsburští vojáci vyvraždili velkou část obyvatelstva a vypálili většinu domů. Obnova přicházela pomalu a byla ještě ztěžována četnými požáry, epidemiemi i průchody vojsk. Takovým byl například několikaměsíční pobyt francouzských a bavorských vojáků v letech 1741-42.

Od 19. století město zcela mění svou tvář - vystupuje z hradeb, na předměstích vyrůstají celé ulice nájemních domů, na radnici vítězí čeština jako úřední jazyk, vznikají kulturní instituce a spolky a stává se též - jako město v moři lesů - vyhledávaným letoviskem a oblíbeným cílem turistů. Ve století páry Písek také prošel průmyslovým rozvojem, byla zde založena průmyslová výroba fezů, tabáková továrna či sladovna. 23. června 1887 zavedl František Křížík osvětlení obloukovými lampami, první stále veřejné elektrické osvětlení v Čechách.

Nacistická okupace přinesla Písku velké strádání, jež ukončil příchod amerických vojsk 6. května 1945. Po válce tvář periferie města doplnily nově vzniklé závody, snad nejznámější z nich textilka Jitex, a nová sídliště. Ani budovatelské období socialismu naštěstí nepřivedlo do Písku těžký průmysl a perla na Otavě si tak udržela svůj historický a poklidný ráz. V nedávné době se pak město zdárně vypořádalo i s jednou z největších nepřízní osudu - tzv. tisíciletou povodní v srpnu 2002.

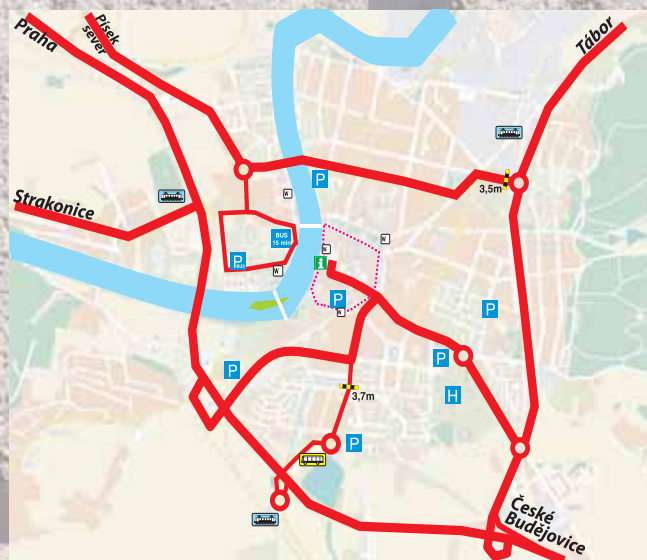
Turistické informační centrum

Velké náměstí 113, CZ-39701 Písek

tel.: +420 387 999 999

e-mail: infocentrum@pisek.eu

GPS: 49°18'30.631"N, 14°8'47.441"E

Vydalo Město Písek, odbor školství a kultury

Navštivte Písek

MĚSTO PÍSEK

www.pisek.eu

Vítejte v Písku,

v bývalém královském městě, městě zlata...

S 30 tisíci obyvatel leží na severním okraji Jihočeského kraje, kdysi na Zlaté stezce, dnes při oblíbené turistické trase mezi Prahou a Českým Krumlovem. Často je nazýváno jihočeskými Aténami, městem škol a studentů, městem penzistů, Mekkou houslistů, městem v moři lesů. Písek také nabízí unikátní propojení řeky s historickým městským jádrem. Nejprůtazlivější památkou je totiž nejstarší dochovaný most v Čechách. Byl postaven před koncem 13. století přes řeku Otavu, jejíž zlatonosný písek dal městu jméno.

Dominantou města se stal děkanský kostel Narození Panny Marie s 72 m vysokou věží, jež je nyní přístupná návštěvníkům. Raně gotický královský hrad se zachovalým rytířským sálem je sídlem Prácheňského muzea, které bylo oceněno jako Evropské muzeum roku 1996.

Nedávné investice do revitalizace historického jádra přinesly řadu skvělých vylepšení. Po upravené promenádě kolem řeky Otavy podél městských hradeb můžete navštívit bývalý starý mlýn, ze kterého byla vybudována dodnes funkční vodní elektrárna a muzeum osvětlování. Tato cesta vás dovede k místu, kde stávala Putimská brána, známá ze znárodnělé studentské písničky. Odpočinout si můžete v útulném parku, upraveném z někdejšího hradebního příkopu, nebo na náměstíčku Bakaláře před děkanským kostelem.

Ulicemi Leoše Janáčka nebo Fráni Šrámka můžete jít dále do centra na Alšovo nebo Velké náměstí s mnoha dalšími pamětihodnostmi. V jednom z nádvoří za budovou barokní radnice se nachází Sladovna, která se po nákladné rekonstrukci stala centrem dětské ilustrace a městskou galerií. Dnes je v ní umístěno také Infocentrum.

Na východní okraj města přímo navazují Písecké hory s výbornými podmínkami pro procházky, delší túry i cyklistické výlety. Oblast umožňuje poznání řady přírodních zajímavostí a nabízí i výhledy do jihočeské krajiny rybníků a podhůří Šumavy.

Město se také vrací k tradici slavného pochodu „Švejkovy padesátky“, která připomíná tzv. Budějovickou anabázi literárního hrdiny ve zdejším kraji. Písek je ideální i jako výchozí bod k jednodenním výletům, např. k Orlické přehradní nádrži, na hrad Zvíkov a zámky Orlík, Blatná, Hluboká, k tvrzím v Kestřanech, do kláštera v Milevsku či do malebných jihočeských vesnic ... Pestrá je i nabídka kulturního života v Písku. Divadelní Šrámkův Písek, Městská slavnost, filmové a folklorní festivaly k němu neodmyslitelně patří. K největším akcím se v posledních zařadilo i Cipískoviště, díky němuž se před prázdninami na náplavce Otavy, v těsné blízkosti Kamenného mostu a odvázně moderní architektury Čechovy ulice, můžete těšit ze soch z písku.

Pro zdejšího „génia loci“ si Písek oblíbili četní umělci, básníci, spisovatelé, výtvarníci a filmaři, kteří ve městě a jeho okolí nacházeli a stále nacházejí inspiraci pro svoji tvorbu. Vydejte se po stopách „Stříbrného větru“, „Měsíce nad řekou“ nebo „Lístku do památníku“, věříme, že v Písku prožijete mnoho příjemných chvil a budete se do něj rádi vracet!

1 Kamenný most

Sedm žulových oblouků 111m dlouhé stavby se klene nad hladinou řeky Otavy od pozdního 13. století a je tak nejstarší dochovanou stavbou svého druhu v zemi. Původně byl most na obou březích chráněn věžemi. Vyzdoben je křížem a barokními sochami z 18. století, které jsou nyní nahrazeny novodobými kopiemi. Tato významná národní kulturní památka přestála i povodeň r. 2002.

2 Královský hrad / Prácheňské muzeum

Nejlépe dochovaný městský hrad v Čechách byl zbudován ve 2. polovině 13. století pro českého krále Přemysla Otakara II. Původně měl čtvercový půdorys a tři obranné věže. Dnes je zachované pouze západní křídlo nad řekou včetně velkého gotického sálu, tzv. Rytířského. V těchto a přilehlých prostorách sídlí Prácheňské muzeum dokumentující historii, kulturu, tradice a přírodu regionu. Seznámit se mj. můžete s místní těžbou zlata, nerostem písekitem, živými obyvateli jihočeských vod, originální soch z Kamenného mostu a mnohými dalšími zajímavými exponáty.

3 Radnice

Pozdně barokní radnice z let 1740-65 vévodí současnému hlavnímu náměstí. Dříve na tomto místě býval hradní příkop, přes který se přecházelo k hradu (ten naleznete v nádvoří za budovou radnice, v sousedním nádvoří pak Sladovnu). Budova je dekorována znakem města, ozdobnými vázami a sochami Síly, Trpělivosti a Spravedlnosti a balkonem, z něhož byla již 14. října 1918 vyhlášena nezávislá Československá republika.

4 Sladovna

V současné městské galerii se vyráběl v letech 1864-1973 slad pro pivovary v Písku a Protivíně. Poté budova sloužila jako skladiště, chátrala a konečně v letech 2005-2007 prošla rozsáhlou rekonstrukcí. Nyní slouží jako kulturní objekt s 1700 m² výstavních ploch a šesti překrásnými galeriemi včetně stálých expozic české ilustrace pro děti a tvorby píseckého rodáka Radka Pilaře, otce Rumcajse. V recepci budovy naleznete od r. 2011 také turistické informační centrum.

5 Městská elektrárna

Písečtí využili starý mlýn u řeky Otavy jako vodní elektrárnu, když sem bylo r. 1888 instalováno zařízení elektrotechnika Františka Křižíka sloužící k osvětlení města. Vodní kolo k pohánění dynamy na začátku 20. století nahradily dvě Francisovy turbíny. Původní technické zařízení bylo po rekonstrukci r. 1994 opět uvedeno do provozu. R. 1997 zde bylo také zřízeno muzeum osvětlení města.

6 Klášteřínský kostel Povýšení sv. Kříže

Kostel, jehož průčelí je vyzdobeno renesančními sgrafity, upomíná na dominikánský klášter z doby založení města, který zde s přestávkou v období husitských bouří stál do doby Josefa II. Po zrušení kláštera byla změněna orientace kostela tak, aby mohl být přístupný z Velkého náměstí.

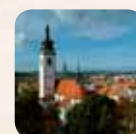
7 Putimská brána a gotický příkop

Okolí bývalé Putimské brány, proslavené znárodnělou studentskou písní, nabízí kulisy středověkého opevnění Písku. Brána, zbořená r. 1836, stála mezi dnešními domy U Zlaté koule a U Koulí, jejichž fasády byly vyzdobeny dělostřeleckými koulemi nalezenými právě při bourání stavby. V roce 2006 zde byl obnoven gotický hradební příkop, jehož parková úprava se stala oblíbeným místem relaxace. Hradební baštu na tomto místě zdobí písecký prapor v barvách modré a žluté.

8 Pomník padlým u Melegnana a Solferina

R. 1861 byl postaven první pomník v Písku připomínající hrdinnou smrt 872 vojáků 11. píseckého pěšího pluku v bitvách v severní Itálii v červnu 1859. Lev sochaře Emanuela Maxe šlape po dvou hadech, nepřítelích Rakouska z této války – Sardinii a Francii.

9 Bakaláře a děkanský kostel

Prostranství před kostelem Narození Panny Marie bylo pojmenováno podle školní budovy, která zde stávala v letech 1565–1853. V průběhu rekonstrukce ukončené r. 2009 vznikly moderní prvky připomínající jak školu, tak zde kdysi stojící kašnu. Kromě toho byly odkryty dvě středověké studny, hroby a mohyly z doby až 15. století před naším letopočtem. Návštěvníkům doporučujeme také výstup na velkou kostelní věž (rezervace v Infocentru), jež byla oproti původnímu konceptu kostela ze 13. století vystavěna v závěru 15. století do výšky 72 m.

10 Synagoga

R. 1871 židovská obec vystavěla velkorysou synagogu v prostoru mezi Smetanovou a Soukenickou ulicí. Po 2. světové válce již jako svatostánek nebyla obnovena, momentálně probíhá rekonstrukce interiérů stavby.

11 Hotel Dvořáček

- dnešní restaurace a kavárna, v minulosti jeden z nejluxusnějších hotelů na jihu Čech vystavěl místní lékárník Dvořáček r. 1899 v sousedství bývalé Budějovické městské brány. Pro vyzdobu fasády získal národního malíře Mikoláše Alše. Vznikl tak pás 11 obrazů s náměty z historie Písku. V 1. třetině 20. století zde také sídlila věhlasná houslová škola prof. Ševčíka.

12 Alšovo náměstí a morové sousoší

Náměstí nazývané také „Malé“ bývalo patrně hlavním rynkem středověkého Písku. Konaly se zde trhy a na místě čp. 38 stávala královská rychta. Uprostřed stojí Mariánské morové sousoší z r. 1715. V empírovém domě čp. 85 je umístěna Městská knihovna. Budova čp. 76 je nejstarší dochovanou školní budovou města. Novorenesanční budova čp. 50 se sgrafitovou výzdobou z r. 1890 slouží dnes jako poliklinika.

13 Barokní domy

Bohatě zdobené domy čp. 31 a 32 v dnešní Jungmannově ulici přečkaly požáry i přestavby posledních staletí a připomínají nám barokní podobu města a bydlení bohatých měšťanů. Oba domy měly původně podloubí, které se zachovalo pouze u jednoho. V nice červeného domu si povšimnete sošky sv. Jana Nepomuckého.

14 Socha sv. Floriána

Plastika světce – patrona hasičů a kominíků – byla místními obyvateli na náměstí zvané původně Kozí břesk umístěna r. 1735.

15 Palackého sady

Městský park vznikl na místě zrušeného příkopu a valu před městskými hradbami v 19. století. Nachází se v něm mj. Schrenkův pavilon a pomníky Františka Palackého, Adolfa Heyduka a nově také letců RAF. Jeho střed mezi Divadlem Fráni Šrámka a hudebním pavilonem zdobí socha Neptuna. Park nabízí také řadu gastronomických podniků, příjemné posezení ve stínu stromů a letní kulturní produkce.

16 Památník Adolfa Heyduka

Památník Adolfa Heyduka se nachází v domě v Tyršově ulici vystavěném pro slavného básníka r. 1900 v novorenesančním slohu. Návštěvníci mohou shlédnout původní vybavení bytu – pracovnu, jídelnu a společenský pokoj.

17 Domovní znamení

Do r. 1770, kdy byla v Písku zavedena čísla popisná, se domy označovaly často domovními znameními připomínajícími jméno vlastníka, jeho práci, nějakou událost či sloužící jen jako dekorace. V Písku tak naleznete domy U Slona, U Zlaté lodi, U Bílého beránka, U Sv. Anny a další. Za zvláštní zmínku stojí dům U Stříbrných denárů na Drlíčově s fasádou vyzdobenou r. 1940 historickými náměty.